

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ
Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...**

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

13. Alia nonnulla quæ ad amorem & cognitionem obedientiæ faciunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

C A P V T . X I I I .

Alia nonnulla quæ ad amandam obedientiam & cognoscendam faciant.

*Lib. 14. de
Civit. 6. 12.* **S**ed pauca quedam de tanta virtute addamus: & id sit primum quod D. Augustinus breuiter, at significantissime de obedientia sic eloquitur, *Quæ virtus natura rationali, mater quodammodo est omnium custosq; virtutum: quandoquidem non eius à quo creata est, facere voluntatem. Cui confonans Magnus Gregorius lib. 35. Moral. cap. 10. multa latè & præclare de obedientia differit. Diadochus vero. Obedientiam, inquit, esse omnium virtutum introducentium principem exploratum est: repudiatur enim arrogantiæ, parit autem nobis humilitatem: unde ianua atque aditus caritatis in Deum efficitur, q̄s qui libenter eam amplectantur. Et mox addit, obedientiam omnes nobis virtutum vias absque errore demonstrare. Quam in sententiam; & plura præterea leđtu dignissima gradu. Ioannes Clittacus; quem tam auctorem, ut scientiæ in vita spirituali reconditissimæ, non facilè ab incipientibus & Nouitijs in manus assumi velim, perfectiorum, & eorum est quisensus exercitatores habeant.*

in auct. At non est vanum illud prætermittendum quod ab illo verissime dicitur, in hoc obedientiae sanctæ cursu, vnum & solum latere scopulum, *id est dulav*, seu sui moderationem, cùm sibi quisque idoneus ad se regendum & moderandum videtur. *Est enim*, inquit, *obedientia, numquam sibi, ne in his quidem quævidentur optimæ usque ad consummationem vita credere.* Beatus vero Nilus præclarè monet, vt obediens vel sit instar corporis quod & animæ obedit, & ab anima vitam & functiones accipit; vel instar materie quæ artifici, cudenti, recudenti, ad infinitum, ad summa adaptantib; obsequitur. In cuius rei commendationem multis est varijs in locis Basilius, nolens eum, qui semel suæ gubernationis alium voluerit esse arbitrum, sibi aliquid quasi bonum eligere, at proflus omni cura polita, alienæ se potestati curæque committere, propensiocibus animis amplectendo infinita, sed neq; in speciosiorimunere reluctando: asserens omnem voluntariam rei impositæ fugam, quandam sui ipsius in libertatem vindicationem, alienique imperij detractionem esse, veramque humilitatis specie superbiam. Et vero vt non verbis tantum, sed & rebus id ipsum asserentem spectemus, occurat quid de eodem B. Basilio memorie prodidit Dorotheus: Obibat aliquando suæ dedita disciplinæ monasteria vir beatus, in id incumbens, vt omni spiritus infirmitate depulsa, magna omnes contentione ad perfectiora contendenter.

Hic

Hic in primo cuiusdam laudati cœnobij ingressu, eum qui cunctis præterat, & Abbatis munere fungebatur, interrogavit, Quem suorum crederet salvandum? at alter, nihil cunctatus, respondit, Credere se, salvandos omnes. ò nobilem cælo destinatorum cœtum! Sed virget, vnum aliquem, de quo præ certis probè fidat, sibi designari fecit Praefectus, & quemdam per omnia Superiorum dictis audientem, nominauit. Ergo periculum eius facturus Basilius, eum euocat; iubet aquam deferat, defert; libipedes lauet, lauar, tum deinceps, affidere suo loco hominom iubet, continuò feder; aquam defert Basilius, pedes illi lauare constituit, id ipsum nihil reluctans patitur; altera quinetiam die, se ministerio, Sacris illum operari iubet, & ne verbulo quidem detrectans, veneranda mysteria peregit. Tantam verò in parendo sinceritatē usque adeò probauit Magnus ille, ut ex eo peregrinationis, & rerum agendarum, illum sibi socium & comitem esse voluerit: tantum in obedientia momentum esse credidit, tanti docuit obedientem esse faciendum.

Quoniam autem obiter & ad scopi propositi finem hæc virtus est mihi perstringenda, duastantum Gersonis addam sententias rebus magis turgidas, quam verbis floridas, & verè dignas qua serio pensentur. Ad quendam Religiosum scribens, ita loquitur: *Confideret Religiosus quoniam Deus honorum nostrorum non egit: ac proinde melior est obedientia quam victimæ. Propterea censeri debet pro regulage-*
Tom. 1 in
12. confid. ad
quemdā Reli-
nerali, illud esse melius, illud pulcrius, illud nobileius, illud utilius, delectabilius & hone-
ligiosum
stius, quod est obedientie proximus, si licet illa res in qua obeditur vilis, abiecta, turpis, ini-
confid. 3.
utilis, laboriosa, vana, stulta, quantumlibet in honesta, solo peccato exclusa. Exemplum ha-
bemus in Domino nostro Iesu Christo, qui sacerdotali & regio genere, ac spiritu prophetico
insignis, nudis ambulabat pedibus, alijq. maxima humilitatis gestus se deiecit, hanc existi-
mans summam nobilitatem, videlicet Deo Patri obedire. Sed & idem alio loco plu-
ra docet, quæ cum utilitatis plurimum contineant, obseruabo summatum potiissima: Notandum, inquit, quod persona deuota, quæ circa curam rei familiaris, & er-
Tom. 3. l. de
ga exteriorum dispensationem multum est occupata, non debet cum nimia anxietate, co- exerc. deuot.
nari ad habendum talem pacem, tranquillitatem, & puritatem cordis, qualem persona simpli-
soli Deo, & spiritualibus vacans potest & debet habere. Nec Deus requirit hoc à tali. — Ad
hoc enim conari nimium esset signum superbie, & labor inanis, perditio temporis inutilis.
Ergo persona sic exterioribus occupata, pro sua & aliorum salute, ex diuina haud dubium
prudentia, non tristetar multum, si devotionem tantam non habuerit, quantum liben-
ter haberet, & qualem alios habere considerat. Impletat ipse tantum fideliter ministri-
rium suum ad quod Deus vocauit, & satis est. Pergit docere quam omnes in eo-
dem Christi mystico corpore, non sibi sed toti corpori seruire debeant, sibi que
magis seruant, omnibus seruendo, quam si sibi solis. Nemo ergo, inquit, deputa-
tus operibus inferioribus despiceret, nullusq. intendens majoribus, superbè se eleueret. Quia
omnia in Christo Iesu Domino nostro erunt nobis communia. Additque rationes ap-
primè notandas, nempe quod neque omnibus profundit omnia, nec omnia pos-

I fuit

sunt omnes, unde sit ut desideretur nonnumquam, quod perficinetur, vel etiam quod tentatum noceat: Itemque quod humano conatu, nemo potest sine Deo quidquam efficere, quis autem nouit cui, quando, cuius operis gratia, diuina bonitas, nostris conatibus vim insinuare, fauoremque velit adspicere? Sit ergo, concludit, quilibet contentus de situatione sua in corpore Christi mystico, etiam pro quocumque reputetur membrino infimo, & studeat fideliter agere in ea vaccinatione, qua Dominus eum vocavit. Pergensque ea subdit, quae propter ipsum frequenter occurrentem non potui quin referrem, instituta quidem disputacioni non necessaria, permodica tamen & perutilia. Exprimitis, verba eiusdem accipe, apparet error illorum, qui in Religionibus ex obedientia deputati ad exteriora, officia sua cum murmure, & inuoluntarie, in modo quandoque rix ex coactione, & per consequens, negligenter & infideliter implent; spiritualia sibi furtive, contra bonum obedientie, ultra quam a deorum statum pertinet usurpantes, & id quod a liorum est, superbè sibi vendicantes, quodque suum est negligentes; & sic, & istud, & illud, non solùm saluti sua in fructuosum, sed & sapè per propria voluntatis & inobedientiae vitium, damnum facientes. Apparet quoque ex premisi, quod incaute agunt nonnumquam Religiosi, modicam compassionem cum suis fratribus ad exteriora explenda deputatis, si quando in spiritualibus minus prompti inueniantur, habentes; ipsos temere quandoque tamquam indeuotos, non solùm corde diiudicantes, sed, quod peius est, sapè gladio lingue sua detractoris percussentes, non attendentes illud vulgare prouerbium; Pluribus intentus minor est ad singula sensus. Nec recogitant, quod si ipsi explorare deberent talia, scilicet temporalia & spiritualia, neutrum horum facere forte ritè possent. Neque aduertunt, quantum deberent esse Deo & hominibus grati, quod ipse ad seruendum Deo, in pace & quiete ordinatis, alijs coguntur seruire cum multa fatiga, & tribulatione, & Deo, & sibi, & alijs: & quod ipse, velut domini, recumbunt; alijs, velut serui eorum ministrant ipsis, & in temporalibus de necessariis eis ministrare habent. Timere deberent hi tales, quod spiritualium operum suorum fructum, non ipsis, sed alijs, officiales scilicet exterioribus occupationibus propter eos detinenti, apud Deum iustum iudicem percipient, propter suam potissimum ingratitudinem, que Deo maxime in nobis displaceat. Haec tenus Gerson.

C A P V T X I V .

Quām integrē & sincrē suis se Præpositis oporteat credere.

Estin obedientia admodum obseruatu necessarium, vt Superiori tuo quasi Deo te totum credas, nullamq; vel tenuissimæ diffidentiæ leuem ymbram tibi finas inferpere: hoc enim est venenum, haec pestis, qua nulla capitalior, nulla exitialior fungi potest; nulla, ybi semel insederit, difficilior expugnari. vnde decum-